

Podle původu rozlišujeme předložky:

- **prvotní** (prosté, vlastní) - без, в, до, для, за, из, к, на, над, о, от, по, под, перед, при, про, с, у, через
- **druhotné** (odvozené, nevlastní) - путём, с помощью, благодаря, по мере, за счёт, насчёт, включая

дерево без листьев
strom bez listí
без (bez)

над местностью
nad krajinou
над (nad)

близ леса
u lesa
близ (u)

напротив дома
naproti domu
напротив (naproti)

в деревне
ve vesnici
в (v)

около церкви
u kostela
около (u)

вдоль дороги
podle cesty
вдоль (podle)

от окна
od okna
от (od)

вокруг пруда
kolem rybníka
вокруг (kolem)

перед домом
před domem
перед (před)

до вечера
do večera
до (do)

по дороге
po cestě
по (po)

42 PŘEDLOŽKY (pokračování tabulky)

за деревней za vesnicí za (za)	под деревом pod stromem под (pod)
из деревни z vesnice из (z)	с дедушкой s dědečkem с (s - místně)
идти к колодцу jít ke studni к (k)	с утра od rána (do večera) с (s - časově)
между ветками mezi větvemi между (mezi)	среди пруда uprostřed rybníka среди (uprostřed)
мимо дома mimo dům мимо (мимо)	у колодца u studny у (u)
на ветке na větvi на (na)	через дорогу přes cestu через (přes)

43 SPOJKY

Spojky jsou neohebná slova, která slouží ke **spojení jednotlivých větných členů** ve slovních spojeních nebo **ke spojení vět v souvětí** a vyjadřují jejich významové vztahy.

Podle charakteru těchto vztahů rozlišujeme spojky:

- **souřadící** - и, да, но, или, либо, то, а, зато, же
- **podřadící** - когда, если, если бы, чтобы, хотя, потому что, так как, благодаря тому что, как, как будто

44 ČÁSTICE

Částice jsou slova neohebná, která dodávají slovům, k nimž se vztahují, nebo i celým větám různé významové nebo citové odstíny. V ruštině se částice užívají ve větší míře než v češtině.

<u>ли</u>	zda, jestli	Я не знаю, приду ли на собрание. Nevím, zda (jestli) přijdu na schůzi.
<u>разве</u>	což(pak), co-pak, opravdu	Разве ты его не знаешь? Cožpak (opravdu) ho neznáš?
<u>неужели</u>	skutečně, opravdu	Неужели они не приехали? Opravdu nepřijeli?
<u>вряд ли</u>	sotva, stěží	Они вряд ли приедут. Sotva (stěží) přijedou.
<u>ведь</u>	vždyť	Ведь он об этом говорил. Vždyť o tom mluvil
<u>пусть, пускай</u>	ať, necht	Пусть он напишет. Ať napíše.
<u>же</u>	vždyť, přece	Я же вам об этом говорил. Vždyť jsem vám o tom říkal.
<u>пожалуй</u>	asi, zřejmě, patrně, pravděpodobně	Он, пожалуй, прав. Asi (zřejmě) má pravdu.
<u>именно</u>	právě	Именно вас это касается. Právě vás se to týká.
<u>вот</u>	to(hle)	Вот наш дом. To(hle) je náš dům.
<u>ну</u>	no, no tak	Ну, начнём! No tak začněme!

<u>даже</u>	dokonce	Даже директор пришёл. Dokonce ředitel přišel.
<u>лишь</u>	jen, pouze	Лишь вы можете мне помочь. Jen vy mně můžete pomoci.
<u>только</u>	jen, teprve (až)	Я останусь только два дня. Zůstanu jen dva dny. Я с ним буду говорить только вечером. Budu s ním mluvit teprve (až) večer.
<u>хоть</u>	aspoň	Хоть увидеть её! Aspoň ji vidět!
<u>мол</u>	prý	Он, мол, это слышал. Prý to slyšel.
<u>вон</u>	tam(hle)	Вон наша школа. Tam(hle) je naše škola.

- je základní větný člen
- vyjadřuje původce (nositele) děje, stavu, vlastnosti
- užití osobních zájmen ve funkci podmětu

Například:

Я учусь в средней школе. *Studuji na střední škole.*
 Я читал (бы). *Četl jsem. (Četl bych.)*
 Ты читал (бы). *Četl jsi. (Četl bys.)*